

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
VISIONARY LEADERSHIP OF EXECUTIVES AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF
SCHOOLS UNDER ANGTHONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

¹พระครูกิตติญาณวิสิฐ PhrakhuKittiyanavisit

²พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน PhramahaYannawat Thitavaddhano

³พระปลัดพุทธิไกร ฐิตโสภโณ PhrapaladPhutthikrai Thitasopano

⁴พระศักดา ชนาสโร PhraSakda Chanasapo

⁵พระมหาวีระวิชัย ตันติปาโล PhramahaWerawich Tantipalo

^{1, 2, 3, 4, 5}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: mcusd6564@gmail.com

Article Received: March 11, 2025. Revised: March 28, 2025. Accepted: March 30, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และ 3) เพื่อประเมินภาวะผู้นำเชิง วิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง เป็นการศึกษาแบบผสมวิธีพหุระยะ โดยการใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูใน โรงเรียนประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 291 คน การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูป/คน และ การใช้ แบบประเมินผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 15 รูป/คน เลือกแบบเจาะจง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิง ปริมาณด้วยสถิติวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศ องค์การ วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ วิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร และ พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ตามลำดับ 2) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 เป็นการบูรณาการ หลักการคิดวิเคราะห์ของบุคคลที่ต้องมีหลักฉันท์และหลักวิริยะเป็นตัวกำกับในการนำพาสถานศึกษาให้บรรลุ ตามวิสัยทัศน์ และแผนการบริหารตามวงจรเดมมิง (PDCA) และต้องมีหลักจิตตะและหลักวิมังสาที่สามารถให้ ผู้บริหารและครูสามารถคิดเป็นวิเคราะห์เป็นโดยคิดและวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องเนื่องจากเหตุผลสุดท้ายได้ พื้นฐานของคุณธรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ และการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เห็น คุณค่าของการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ได้ กำหนดไว้ และยังแสดงออกถึงความมีน้ำใจ จิตอาสาที่เปี่ยมไปด้วยเมตตาคุณธรรม ทำกิจกรรมเพื่อสถานศึกษา

และบุคลากรทางการศึกษาที่จะส่งผลกระทบต่อเอียงไปยังนักเรียน ผู้ที่จะได้ผลประโยชน์โดยตรงจากภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ 3) ผลประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า หลังจัดกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้พัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้จัดกิจกรรม มีความพึงพอใจภาพรวมของการทดลองกิจกรรมในครั้งนี้ เนื้อหาของการจัดกิจกรรมการพัฒนามีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมีส่วนช่วยให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์, ผู้บริหาร, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

This research article aimed to 1) study the level of visionary leadership of school administrators under the Office of Ang Thong Primary Educational Service Area, 2) develop visionary leadership of school administrators under the Office of Ang Thong Primary Educational Service Area, and 3) assess the visionary leadership of administrators that affects the effectiveness of schools under the Office of Ang Thong Primary Educational Service Area. This research was a mixed-method multi-stage research using a questionnaire with a sample of 291 school administrators and teachers in Ang Thong primary schools, a focus group of 10 experts, and a stakeholder assessment form with 15 experts by the purposive sampling method, analyzed quantitative research data using research statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. The qualitative research data were analyzed using content analysis.

The research results found that 1) The level of visionary leadership of school administrators under the Office of the Primary Education Area of Ang Thong in general and in each aspect was at a high level, namely, the vision of organizational atmosphere, the vision of creativity, the vision of emotional intelligence, the vision of communication, and the visionary leadership behavior, respectively. 2) The development of visionary leadership of school administrators under the Office of the Primary Education Area of Ang Thong by integrating the four principles of Iddhipāda (Basis for success) was the integration of the analytical thinking principles of individuals who must have the principles of Chanda (will) and Viriya (effort) as supervisors in leading the school to achieve the vision and the management plan according to the Deming cycle (PDCA) and must have the principle of Citta (thoughtfulness) and the principle of Vimarśā (investigation) that could enable the administrators and teachers to think analytically and think and analyze correctly and continuously from cause to effect under the foundation of morality that would lead to successful practice and appropriate problem solving, seeing the value of developing the school for learning and living a successful life according to the specified vision, and also show

kindness, volunteerism full of kindness and morality, doing activities for the school and educational personnel that would have a continuous effect on students. Those who would directly benefit from visionary leadership. 3) The evaluation results of visionary leadership of administrators affecting the effectiveness of educational institutions under the Office of Ang Thong Primary Educational Service Area found that after organizing the activities, the overall level was at a high level in all aspects, namely, principles, concepts, theories, and various techniques used to develop visionary leadership of school administrators and they were appropriate and consistent for using in organizing the activities. There was overall satisfaction with the experiment of the activities this time. The content of the development activities was appropriate for the target group. Visionary leadership of administrators helped the target group to have the ability to solve problems creatively.

Keywords: Visionary Leadership, Executives, School Effectiveness

บทนำ

ปัจจุบันองค์การที่จะประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จะต้องมีหลักการบริหารและการจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ทั้งองค์การภาครัฐหรือภาคเอกชน ผู้นำหรือผู้บริหารองค์การจะต้องมีความรู้ความสามารถวิสัยทัศน์และแนวทางในการบริหารเพื่อนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จในทุกๆ ด้าน ในการบริหารงานนอกจากที่จะต้องมีความรู้เรื่องการบริหารและการจัดการแล้ว ควรมีความรู้ความเข้าใจองค์การ คน และการเปลี่ยนแปลงด้วยทั้งนี้สิ่งสำคัญในการบริหารจัดการคือประสิทธิภาพและประสิทธิผล องค์การที่มีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผล องค์การที่มีประสิทธิผลย่อมก่อให้เกิดความสำเร็จส่งผลดีและประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรในองค์การ (ธัญพล ชะอุ่ม, 2558)

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์มีความสำคัญกับการขับเคลื่อนองค์การให้ประสบความสำเร็จภายใต้แรงผลักดันของกระแสโลกาภิวัตน์ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์เป็นแนวทางหนึ่งที่เชื่อมโยงองค์การต่างๆ ในโลกยุคการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันองค์การทั้งภายในประเทศและต่างประเทศต่างมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมกันอย่างแพร่หลายผู้นำยุคใหม่ต้องสามารถเปลี่ยนแปลงและปรับตัวไปใน ทิศทางที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต โดยผู้นำเชิงวิสัยทัศน์จะมีบทบาทสำคัญในการนำการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยต้องมองเห็นปัญหาขององค์การและพร้อมที่จะปรับตัวการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถประสบความสำเร็จได้ด้วยการสร้างความร่วมมือคนในองค์การ การมอบอำนาจให้กับบุคคลที่ทำหน้าที่การเปลี่ยนแปลงรวมถึงมีการตรวจสอบความก้าวหน้าการเปลี่ยนแปลงและการสร้างวัฒนธรรมเชิงบวกที่สะท้อนถึงทัศนคติของบุคลากรในองค์การ (รักเกียรติ หงส์ทอง และธนพงษ์ อุดมทรัพย์, 2559)

กระทรวงศึกษาธิการ (2558) มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลกมีแผนการผลิตและพัฒนาากำลังคน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน เตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพเพื่อความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรมีแนวคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับความ

ต้องการจำเป็นและสอดคล้องกับแนวทางการบริหารของหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งมีแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558)

ในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลง คือ ความเป็นจริงของสังคมใหม่ที่มีปัญหาท้าทายสำหรับผู้บริหาร (วิโรจน์ สารรัตน์, 2556) กล่าวถึงโมเดลภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Model) ซึ่งเป็นโมเดลที่กล่าวถึงเรื่องของคุณภาพ (qualities) ความรู้ (knowledge) และทักษะ (skills) ของผู้นำทางการศึกษา พอสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำสถานศึกษาของตนเองเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน 2) ริเริ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ 3) สำรวจและสนับสนุนการใช้ ICT และ E-Learning 4) พัฒนาโรงเรียนให้เป็นชุมชนการเรียนรู้ 5) สร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ และ 6) พัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้รู้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำที่เหมาะสมส่งผลให้การปฏิบัติงานของโรงเรียนในด้านการบริหารงานวิชาการ งานบริหารบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการกระจายอำนาจ และยังส่งผลต่อความสามารถในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนการสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือและการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

ในการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกต้องอาศัยทักษะภาวะผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน มองเห็นภาพอนาคต และสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมงานทุกคนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด (ธีระ รุญเจริญ, 2560)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพเป็นสถานศึกษาในฝันของผู้ปกครองสามารถดึงดูดผู้ปกครองให้ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. เพื่อประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการแบบผสมวิธี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ทรงคุณวุฒิ 1) ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ในโรงเรียนประถมศึกษา อ่างทอง จำนวน 142 โรงเรียน จำนวน 1,104 คน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้จากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Robert V. Krejcie and Earyle W. Morgan (1970 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 รูป/คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง และ 3) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 15 รูป/คน เลือกแบบเจาะจง และผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) แผนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง 3) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี งานวิจัย และแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นแนวคำถามในการสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 1) การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และ 2) การประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง จากนั้นสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้ศึกษามา ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ 2) แบบการสนทนากลุ่ม เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง 3) แบบประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้ 1) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร ครู สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย 2) ชี้แจงและทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองเกี่ยวกับเนื้อหา ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม 3) แจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวม 5 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์

2) วิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร 3) วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ 4) วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ และ 5) วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง	n = 291			
	ระดับพฤติกรรม			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์	4.19	0.63	มาก	5
2. วิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร	4.28	0.63	มาก	4
3. วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.30	0.61	มาก	2
4. วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ	4.35	0.57	มาก	1
5. วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์	4.29	0.63	มาก	3
ภาพรวม	4.25	0.61	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองภาพรวม 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนด้านที่น้อยที่สุด คือ พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.19$) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ศรัทธาในวิชาชีพและปฏิบัติตนตามค่านิยมและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ มอบอำนาจหน้าที่แก่บุคลากรแต่ละระดับอย่างชัดเจนและเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคลเพื่อให้วิสัยทัศน์บรรลุผลสำเร็จ ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ ปฏิบัติหน้าที่ตามกำหนดตารางเวลาและตรงต่อเวลาเสมอ ($\bar{X} = 4.09$)

1.2 วิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ใช้รูปแบบการสื่อสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.39$), รองลงมาคือ สามารถเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ จัดให้มีการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนข้อที่น้อยที่สุด คือ สามารถแปลความหมายข้อมูลข่าวสารที่ได้รับฟังมาอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.17$)

1.3 วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มองเห็นวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อหน่วยงานเวลาเกิดเหตุการณ์วิกฤต ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือ คิดดัดแปลงความรู้

นวัตกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์และครอบคลุมทุกด้าน ($\bar{X} = 4.37$) รองลงมาคือ คิดหาวิธีการที่ไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์เดิมอย่างอิสระและสร้างสรรค์เพื่อสื่อสารให้ครูและบุคลากรทราบและถือไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.35$) ข้อที่น้อยที่สุดคือ สร้างผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มและเป็นผลงานที่แปลกใหม่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ($\bar{X} = 4.17$)

1.4 วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูมีการเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ให้เกียรติและยกย่องผู้ปฏิบัติดีและสมควรเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ร่วมแรงร่วมใจกับคณะครูปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.29$) ข้อที่น้อยที่สุดคือ สร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจที่เป็นอยู่ระหว่างฝ่ายบริหารคณะครูนักเรียนและผู้ปกครอง ($\bar{X} = 4.20$)

1.5 วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ปรับมุมมองให้เกิดความคิดและการกระทำที่สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมา คือ สร้างความสนิทสนมคุ้นเคยกับคนรอบข้างได้ง่าย ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ เมื่อครูเกิดความท้อแท้ หหมดกำลังใจ สามารถให้กำลังใจและทำให้เขามองเห็นคุณค่าในตัวเอง ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่น้อยที่สุดคือ หากรู้สึกโกรธหรือไม่พอใจจะไม่แสดงอารมณ์นั้นออกไป ($\bar{X} = 4.17$)

จากการระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ พฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ที่อยู่ในระดับสูงจะสามารถสร้างแรงบันดาลใจ นำพาองค์กรให้เติบโต และส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายร่วมกัน 2) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของวิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร ความสามารถของภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ ผู้นำที่มีความสามารถด้านนี้ในระดับสูงจะสามารถสร้างแรงจูงใจ เชื่อมโยงผู้ตามกับเป้าหมายขององค์กร และนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน 3) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของวิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถของภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ในระดับสูง จะสามารถนำพาองค์กรให้ก้าวล้ำ สร้างนวัตกรรม และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุค 5.0 4) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในแง่ของวิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ ความสามารถของภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การในระดับสูง จะสามารถสร้างองค์กรที่แข็งแกร่ง ดึงดูดและรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ และกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ในที่ทำงาน 5) ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในแง่ของวิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ ความสามารถของภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ในระดับสูงจะสามารถสร้างทีมที่แข็งแกร่ง ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานเชิงบวก และพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

2. การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2.1 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยทั้งกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ กระบวนการที่เป็นระบบ และวิธีการที่ช่วยพัฒนาแนวคิดการบริหารที่ทันสมัย เมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ก็จะสามารถ

นำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จและเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรและนักเรียนในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2.2 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของวิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ด้านการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ กิจกรรมที่ออกแบบมาอย่างเหมาะสมสามารถช่วยให้ผู้บริหารพัฒนาทักษะการสื่อสาร สร้างความเข้าใจร่วมกัน และเป็นแรงผลักดันให้โรงเรียนเติบโตอย่างมีทิศทางที่ชัดเจนและมั่นคง

2.3 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของวิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำพาโรงเรียนไปสู่ยุคแห่งนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยกิจกรรมและกระบวนการที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถคิดค้นแนวทางใหม่ๆ สร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและนักเรียน และส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความคิดสร้างสรรค์ในโรงเรียนได้อย่างยั่งยืน

2.4 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของวิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานของครูและบุคลากร กิจกรรมและกระบวนการที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการทำงาน ลดความขัดแย้ง และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นมิตรและมีประสิทธิภาพ

2.5 การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของวิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการบริหารจัดการบุคลากรและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี กิจกรรมและกระบวนการที่เหมาะสมสามารถช่วยให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจและจัดการอารมณ์ของตนเองได้ดีขึ้น ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร และสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน

การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทอง ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยได้เสนอการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นการคิดวิเคราะห์ของบุคคลที่ต้องมีฉันทะ วิริยะเป็นตัวกำกับ ในการนำพาองค์กรหรือสถานศึกษาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ และแผนการบริหารตามวงจรเดมมิง (PDCA) (วางแผน ลงมือทำ ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหา) และต้องมีจิตตะ วิมังสา ที่สามารถให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาสามารถคิดเป็น วิเคราะห์ เป็น โดยคิดและวิเคราะห์ได้อย่างถูกวิธี มีระบบ มีระเบียบ ต่อเนื่องจากเหตุสุผล เชื่อมโยงกันภายใต้พื้นฐานของคุณธรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ และการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าของการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ และยังคงแสดงออกถึงความมีน้ำใจ จิตอาสาที่เปี่ยมไปด้วยเมตตา คุณธรรม ทำกิจกรรมเพื่อสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่จะส่งผลต่อเนื่องไปยังนักเรียน ผู้ที่จะได้ผลประโยชน์โดยตรงจากภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์

3. การประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3.1 พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษาถ่ายทอดและสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครู บุคลากร และนักเรียนเข้าใจและยอมรับใช้เทคนิคและเครื่องมือที่หลากหลายในการเผยแพร่วิสัยทัศน์ เช่น การประชุม สื่อดิจิทัล หรือกิจกรรมพิเศษ แสดงพฤติกรรม

ที่เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องสนับสนุนและให้กำลังใจทีมงานในการปฏิบัติงาน คิดวิเคราะห์และวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลและหลักฐานทางวิชาการเปิดรับความคิดเห็นและปรับเปลี่ยนนโยบายตามสถานการณ์ ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และนวัตกรรมภายในสถานศึกษา พร้อมทั้งจะสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือระหว่างบุคลากรรวมไปถึงเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความคิดสร้างสรรค์ สร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรภายนอกเชื่อมโยงเครือข่ายวิชาการและแหล่งเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการขยายโอกาสทางการศึกษา

3.2 วิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร กำหนดแนวทางการสื่อสารที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบถ่ายทอดข้อมูลอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และตรงประเด็น ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแพลตฟอร์มออนไลน์ มีการประชุมเชิงปฏิบัติการสัมพันธ์ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ ใช้เครื่องมือทันสมัยที่ช่วยให้บุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว เปิดโอกาสให้บุคลากรสามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางพัฒนามีระบบรับฟังความคิดเห็นจากครู บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ใช้คำพูดและแนวทางการสื่อสารที่สร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นถ่ายทอดค่านิยมและเป้าหมายขององค์กรให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อกระตุ้นการเปลี่ยนแปลง มีระบบติดตามและประเมินประสิทธิภาพของการสื่อสารภายในสถานศึกษา รับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงแนวทางการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ กำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรมีอิสระทางความคิดและกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้างสำหรับแนวคิดใหม่ๆ สนับสนุนให้บุคลากรทดลองแนวทางการสอนและการบริหารที่แปลกใหม่ แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ผ่านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา เพื่อมีความยืดหยุ่นในการบริหาร นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาแพลตฟอร์มการศึกษาที่ทันสมัย เปิดโอกาสให้บุคลากรและนักเรียนเสนอแนวคิดและโครงการใหม่ๆ มีระบบสนับสนุน เช่น งบประมาณ ทรัพยากร และการฝึกอบรม เพื่อให้แนวคิดสร้างสรรค์สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ สร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอก มหาวิทยาลัย และหน่วยงานวิจัย เพื่อพัฒนาแนวคิดสร้างสรรค์ ติดตามและประเมินผลลัพธ์ของโครงการและแนวคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารเพื่อให้เกิดนวัตกรรมที่มีคุณภาพแก่สถานศึกษา

3.4 วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์กร กำหนดบรรยากาศแห่งความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกัน ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนวัฒนธรรมการสื่อสารแบบเปิดเผย โปร่งใส และให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้บุคลากรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความสุขในการทำงานและการเรียนรู้จัดให้มีพื้นที่หรือโอกาสสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานเป็นทีม สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กระตุ้นให้บุคลากรกล้าคิด กล้าแสดงออก และทดลองแนวคิดใหม่ๆ มีการพัฒนานวัตกรรมด้านการบริหาร การจัดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ใหม่และการแลกเปลี่ยนแนวคิดมีระบบการบริหารจัดการข้อร้องเรียนและปัญหาความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ การใช้การสื่อสารเชิงบวกและการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานในสถานศึกษา

ส่งเสริมให้มีพื้นที่สร้างสรรค์ที่ช่วยกระตุ้นแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีโอกาสพัฒนาความเป็นผู้นำและเติบโตในสายอาชีพ สร้างแรงจูงใจในการทำงานผ่านการยกย่องชมเชยและให้รางวัลสำหรับผลงานที่ดี

3.5 วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ การบริหารจัดการอารมณ์ที่ดีจะช่วยให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน นักเรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี และนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ตระหนักรู้และบริหารจัดการอารมณ์ของตนเอง สามารถรับรู้และเข้าใจอารมณ์ของตนเอง รวมถึงผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจ ควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้ดี โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่มีความกดดัน รับฟังความคิดเห็นและความรู้สึกของบุคลากรและนักเรียนอย่างจริงจัง เข้าใจมุมมองและความต้องการของผู้อื่น ช่วยให้อาจารย์สามารถบริหารทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถในการแก้ไขข้อขัดแย้งและลดความตึงเครียดในองค์กร เป็นผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจและสร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรได้ใช้ความฉลาดทางอารมณ์ในการสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ส่งเสริมบรรยากาศที่ช่วยให้ครูและบุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความสุขทางอารมณ์ที่ดี ลดภาวะความเครียดในสถานศึกษา จัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว มีความมั่นใจในตนเองและกล้าตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

ตารางที่ 2 ผลการทดลองใช้ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผลการทดลองใช้ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง		μ	σ	แปลผล	ลำดับ
1	มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้จัดกิจกรรม	4.32	0.63	มาก	2
2	หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้ พัฒนาภาวะผู้นำ มีความเหมาะสม สอดคล้องกัน	4.43	0.19	มาก	1
3	จุดมุ่งหมายของกิจกรรม สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ	4.01	0.88	มาก	7
4	เนื้อหาของการจัดกิจกรรมการพัฒนามีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	4.22	0.42	มาก	4
5	ขั้นตอนการจัดการการพัฒนามีความเหมาะสม	4.07	0.70	มาก	6
6	การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม	3.96	0.76	มาก	8
7	ภาวะผู้นำ มีส่วนช่วยให้กลุ่มเป้าหมายเกิด ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้	4.09	0.74	มาก	5
8	ท่านพึงพอใจภาพรวมของการทดลองกิจกรรมในครั้งนี้	4.23	0.47	มาก	3
ภาพรวม		4.17	0.60	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์การทดลองใช้ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.17$, $\sigma = 0.60$) โดยเรียงลำดับจากข้อที่มากที่สุด ได้แก่ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และเทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้ พัฒนาภาวะผู้นำ มีความเหมาะสม สอดคล้องกัน ($\mu = 4.43$, $\sigma = 0.19$), มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้จัดกิจกรรม ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.63$), และท่านพึงพอใจภาพรวมของการทดลอง

กิจกรรมในครั้งนี้ ($\mu = 4.23, \sigma = 0.47$) และข้อที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสม ($\mu = 3.96, \sigma = 0.76$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำวิสัยทัศน์มองเห็นถึงการส่งเสริมบรรยากาศการทำงานเชิงบวก สามารถพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ ในด้านที่ 1 วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์กร มีการส่งเสริมให้ครูมีการเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น ให้เกียรติและยกย่องผู้ปฏิบัติดีและสมควรเป็นแบบอย่าง และร่วมแรงร่วมใจกับคณะครูปฏิบัติงานและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลวรรณ ชัยวานิชศิริ (2536) ที่พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน โดยศึกษากับครูใหญ่ 230 คน จาก 230 โรงเรียน และครู 981 คน จาก 50% ของครูทั้งหมด ผลการวิจัยพบว่าจากการประเมินประสิทธิผล โดยกลุ่ม รวมนั้น ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน โดยมีตัวแปรย่อยในแต่ละปัจจัยดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ขนาดโรงเรียน อัตราส่วนระหว่างครูที่มีวุฒิปริญญา ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าพฤติกรรม การแก้ปัญหาความขัดแย้งและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล ของโรงเรียน โดยตัวแปรย่อยสามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนได้ 70.07% และสอดคล้องกับการวิจัยของวิสุทธิ ราตรี (2532) ที่พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของสถานศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ยากจน ผลปรากฏว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานนั้น มีชาวบ้านให้ความร่วมมือกับทางสถานศึกษาเป็นอย่างดี หน่วยงานอื่นๆ ให้ความช่วยเหลือโรงเรียนด้วยดี และหมู่บ้านที่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสูงและปัจจัยภายนอกมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของสถานศึกษาพบว่าบุคลากรในโรงเรียน ผู้นำชุมชนเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของสถานศึกษา

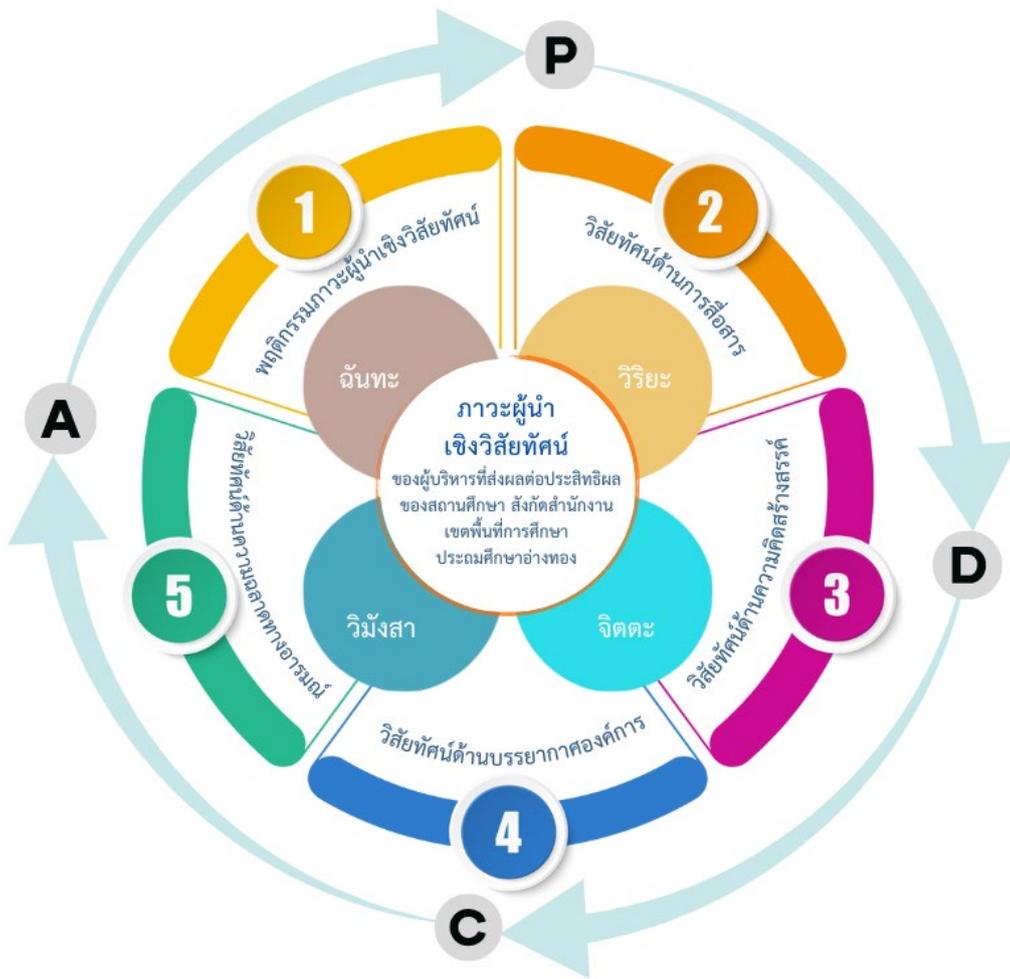
2. ผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 1 กิจกรรมโดยบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นการพัฒนาของบุคคลที่ต้องมีฉันทะ วิริยะเป็นตัวกำกับ ซึ่งทำให้บุคคลสามารถกล้าตัดสินใจ ดำเนินกิจกรรมด้วยความเชื่อมั่น และมีระบบ มีระเบียบ ต่อเนื่องจากเหตุผล เชื่อมโยงกันภายใต้พื้นฐานของคุณธรรมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ และการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการพัฒนาและการดำเนินชีวิตด้วยวิธีปฏิบัติที่มุ่งสู่ความสำเร็จ รวมไปถึงการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของชุมพล เปี่ยมศรี (2547) ที่พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม

ประสบการณ์การบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับการวิจัยของสมบัติ บุญเกิด (2548) ที่พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายใน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนาให้นักเรียนมีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

3. ผลประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เนื่องจากกิจกรรมได้สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการทำงาน ส่งเสริมบรรยากาศที่ช่วยให้ครูและบุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรและนักเรียนมีความสุขทางอารมณ์ที่ดี ลดภาวะความเครียดในสถานศึกษา จัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างสมดุลระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัว มีความมั่นใจในตนเองและกล้าตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของจุมพล พุฒิกวีชิน (2532) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน พบว่า โรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงสามารถจัดวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนสื่อการสอนได้ทันสมัยและพร้อมกว่าโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำและนอกจากนี้การจัดสวัสดิการของครูในโรงเรียนเอกชนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำจะไม่ดีผลในโรงเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลต่ำ พบว่า บรรยากาศในการทำงานดี ครูและผู้บริหารมีความเข้าใจกันดี ในขณะที่ครูโรงเรียนเอกชนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูง มีระบบการบริหารเป็นประชาธิปไตยโดยถึงแม้จะมีการติดตามผลการทำงานอย่าง

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้คือภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นกิจกรรมที่ส่งผลให้การบริหารงานมีความเป็นระบบและสามารถขับเคลื่อนโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน การนำวิสัยทัศน์ไปใช้ในการบริหารงานจริง หรือ การสร้างแรงบันดาลใจให้ครูและบุคลากรปฏิบัติตามเป้าหมายของโรงเรียน ความท้าทายในการนำนโยบายไปใช้จริง ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยภายนอก ข้อจำกัดด้านงบประมาณ วัฒนธรรมองค์กร หรือการขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประกอบไปด้วยหลักการบริหารผ่านองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) การปรับปรุงการดำเนินการ (Act) ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษา ได้แก่ 1) พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ 2) วิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร 3) วิสัยทัศน์ด้านความคิดสร้างสรรค์ 4) วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์กร 5) วิสัยทัศน์ด้านความฉลาดทางอารมณ์ โดยนำหลักอิทธิบาท 4 เพื่อการบริหารองค์กรสู่ความสำเร็จตามหลักการ 4 ด้าน คือ 1) ฉันทะ (พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2) วิริยะ (เพียรประกอบสิ่งนั้น) 3) จิตตะ (เอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) 4) วิมังสา (หมั่นตรិตรองพิจารณาหาเหตุผลในสิ่งนั้น) สรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ระดับภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรพัฒนาอันให้เกิดประโยชน์คือพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ เพื่อเชื่อมั่นและยึดมั่นในวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาในอนาคตและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเป็นที่ไว้วางใจให้กับบุคลากรในการทำงานอย่างอิสระและเต็มความรู้ความสามารถวิสัยทัศน์ด้านการสื่อสาร ควรพัฒนาผู้บริหารสามารถแปลความหมายข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับฟังมาอย่างถูกต้อง และแสดงปฏิกิริยาตอบสนองในทางบวกขณะที่รับฟัง

1.2 ผลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการพัฒนาไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบนโยบายและจัดอบรมผู้บริหารในพื้นที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ เพื่อบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยังสามารถปรับการทำงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.3 ผลประเมินภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ เพื่อปรับกลยุทธ์การบริหาร ใช้เป็นข้อมูลสะท้อนตนเองเพื่อพัฒนาสไตล์การเป็นผู้นำที่สอดคล้องกับความต้องการและยังเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ข้ออันดับที่ 1 คือ วิสัยทัศน์ด้านบรรยากาศองค์การ เหตุนี้สมควรมีการทำวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้นำที่มีต่อความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างแรงจูงใจ และประสิทธิภาพในการทำงาน ให้ได้แนวทางในการพัฒนาวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้จริงในองค์กรต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ชัยวานิชศิริ. (2536). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน. *ดุสิตนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). คู่มือการบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้”. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560). กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2532). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จุมพล เปี่ยมศรี. (2547). ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ธัญญพล ชะอุ่ม. (2558). ตัวแบบการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลของเทศบาลตำบลในเขตภาคกลางของประเทศไทย. *ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสยาม.*
- ธีระ รุญเจริญ. (2560). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารบริหารการศึกษาบวบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 17(ฉบับพิเศษ), 669-683.
- รักเกียรติ หงส์ทอง และธนพงษ์ อุดมทรัพย์. (2559). ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในบริบท การนำการเปลี่ยนแปลง. *วารสารมนุษยสังคมปริทัศน์*, 18(2), 73-87.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศน์ต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: ทิพยวิสุทธี.
- วิสุทธี ราตรี. (2532). ปัจจัยด้านผู้บริหาร โรงเรียนที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

สมบัติ บุญเกิด. (2548). ประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558) สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2558. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.